

Nærings- og fiskeridepartementet
postmottak@nfd.dep.no

Deres ref.:
15/1514-1

Vår ref.:
2015/100001

Oslo, 19. juni 2015

Høringsuttalelse – regelverket om offentlige anskaffelser

1. Generelle kommentarer

EUs mål med revisjon av anskaffelsesdirektivene er å bidra til økt fleksibilitet og reduserte administrative byrder for involverte aktører. Videre har EU fokus på å tilrettelegge for innovasjon og at små og mellomstore bedrifter lettere skal kunne få tilgang til offentlige kontrakter.

Departementet foreslår flere gode tiltak for å ivareta EUs mål med revisjonen. Innovasjon Norge er opptatt av forenkling av anskaffelsesprosessen, økt fleksibilitet og tilrettelegging for økt innovasjonseffekt ved anskaffelser, og kommenterer forslagene vi anser å være av vesentlig betydning for å oppnå disse målene.

2. Kommentarer til forskrift om offentlige anskaffelser

2.1 Unntak

Forenklingsutvalget foreslår at unntaksbestemmelsene for regelverket reguleres direkte i lov om offentlige anskaffelser. Departementet foreslår at det heller skal presiseres i forskriftsteksten hvorvidt en regel både gir unntak fra loven og forskriften. Innovasjon Norge støtter Departementets forslag og mener dette er en svært viktig presisering som vil fjerne unødig usikkerhet knyttet til unntaksbestemmelsene. Innovasjon Norge forvalter OFU-ordningen (Offentlige forsknings- og utviklingskontrakter) som støtter forsknings- og utviklingsprosjekter mellom én offentlig aktør og én en privat leverandør. Innovasjon Norge har fått mange henvendelser med spørsmål om hvorvidt kravet til konkurranse i lovens § 5, «så langt det er mulig», gjelder selv om vilkårene for FoU-unntaket i forskriften er oppfylt. Med den foreslåtte presiseringen i forskriftens § 2-4 vil det ikke være tvil om at unntaket gjelder både ift kravene i loven og forskriften. Forslaget er således en viktig presisering som fjerner unødig usikkerhet, og støttes fullt ut av Innovasjon Norge.

Når det gjelder unntak for samarbeid i offentlig sektor, §§ 2-8 til 2-11, er Innovasjon Norge positiv til den foreslåtte kodifiseringen av rettspraksis ved EU domstolen og klargjøringen av rettstilstanden for øvrig på dette området.

2.2 Strukturen i forskriftens del III

Foreslått struktur, som kronologisk følger en anskaffelsesprosess, støttes av Innovasjon Norge.

2.3 Forberedende markedsundersøkelser og dialog med leverandører

Innovasjon Norge gjennomførte 28. april 2015 et såkalt «Drømmeløft» med temaet Innovative anskaffelser. Dette var et diskusjonsforum hvor Innovasjon Norge ba aktører fra ulike bransjer (både offentlig og privat), om innspill knyttet til spørsmålet: «Hvordan kan offentlige anskaffelser bli et virkemiddel for omstilling, det grønne skifte og økt konkurransekraft for næringslivet?»

Tydelige og klare tilbakemeldinger, både fra oppdragsgivere, leverandører (både små gründere og mer etablerte selskaper) og virkemiddelaktører, er at dialog med leverandører er helt essensielt for å få økt innovasjonseffekt i offentlige anskaffelser.

Det faktum at foreslåtte bestemmelser, §§7-1 og 7-2, ikke er formulert som forbudsbestemmelser, slik det er i dagens forskrift, men tydeliggjør hvilke tiltak oppdragsgiver kan gjennomføre for at konkurransen ikke blir vridd, er svært positivt. Dagens forbudsbestemmelse skaper en unødvendig frykttkultur som hemmer gode og innovative innkjøp.

Innovasjon Norge støtter således forslaget og anser markedsundersøkelser og dialog som svært viktig aspekter for å få best mulig løsninger og leveranser, både for oppdragsgivere og leverandører.

2.4 Konkurransen med forhandling og konkurransepreget dialog

Innovasjon Norge er meget positiv til at adgangen til å benytte konkurranse med forhandling og konkurransepreget dialog utvides. Dette gjør at oppdragsgiver står friere til å velge den prosedyre som anses som mest hensiktsmessig for å få en optimal leveranse i det enkelte tilfellet.

2.4 Innovasjonspartnerskap

Innovasjon Norge stiller seg meget undrende til departementets oppfatning av at innovasjonspartnerskap er å anse som en ny kontraktstype og ikke en egen prosedyre. Det fremkommer klart i EU-direktivets artikkel 31 at dette er en ny prosedyre og ikke en kontraktsform. Formålet med bestemmelsen er å lette inngåelsen av kontrakter om utvikling av nye og innovative løsninger, og etterfølgende anskaffelse av de utviklede løsningene.

Et av EUs mål med revisjonen av anskaffelsesdirektivene er å tilrettelegge for innovasjon i anskaffelsesprosesser.

Innovasjon Norge understreker viktigheten av at innovasjonspartnerskap bør tas inn i regelverket som en egen prosedyre, og ikke kun som en kontraktsform.

2.5 Egenerklærings skjema

Forslaget om egenerklærings skjema støttes av Innovasjon Norge. Dette vil være et forenklingstiltak som vil ha stor effekt for å redusere tid- og ressursbruk, særlig for leverandørene, men også for oppdragsgivere. Innovasjon Norge har fått klare tilbakemeldinger om at egenerklærings skjema er sterkt ønsket, da mange små leverandører, særlig gründere, bruker uforholdsmessig mye tid på

«skjemavelde». Dagens omfattende dokumentasjonskrav medfører at leverandører ikke kan prioritere å delta i konkurranser om offentlige kontrakter.

Det vil selvsagt være av stor betydning hvordan skjemat utformes. Innovasjon Norge oppfordrer til at skjemata utformes så enkelt og brukervennlig som mulig for leverandørene, slik at dette reelt blir et forenklingstiltak med betydelig effekt.

2.6 Krav om bruk av elektronisk kommunikasjon og elektronisk innlevering av tilbud

Innovasjon Norge støtter forslaget til krav om elektronisk kommunikasjon. Videre er det et svært viktig forenklingstiltak for leverandørene at det tilrettelegges for at tilbud kan leveres elektronisk.

2.7 Ettersending av opplysninger og dokumentasjon og utvidet rett til avklaringer

Departementets forslag om å utvide retten til ettersending av dokumentasjon og utvidet rett til avklaringer, er svært viktige tiltak for å unngå unødvendige avvisninger. Slike avvisninger oppleves, både av leverandører og oppdragivere, som fullstendig meningsløse. Forslagene vil definitivt medføre reduksjon av unødvendige avvisninger og støttes av Innovasjon Norge.

2.8 Andre forenklingforslag

Innovasjon Norge bruker uforholdsmessig mye tid på innsynsbejæringer knyttet til anskaffelsesprosesser. I mange konkurranser kreves innsyn i alle deltakers tilbud. Det kreves innsyn, både fra leverandører som blir tildelt kontrakt og øvrige deltakere. Det faktum at leverandører som blir tildelt kontrakt ber om innsyn i øvrige tilbud er ikke tråd med formålet med reglene. Innovasjon Norge er av den oppfatning at det vil ha betydelig forenklingseffekt å begrense innsynretten til innsyn kun i tilbudet til leverandøren som blir tildelt kontrakt.

3. Tjenestekonsesjoner

Det er foreslått å regulere tjenestekonsesjonskontrakter med verdi fra NOK 6 millioner som er et vesentlig lavere beløp enn EU direktivet sin terskelverdi på 39 millioner. Departementet har bedt om høringsinstansenes syn på den foreslåtte nasjonale terskelverdien. Innovasjon Norge kan ikke se at det er anført tilstrekkelig gode grunner for å sette verdien såpass lavt for denne typen kontrakter som antas å ha begrenset økonomisk interesse over landegrensene. I et bedrifts- og samfunnsøkonomisk perspektiv vil kostnaden ved å utlyse konkurranse lett oversige den fordelen som oppnås. For øvrig har ikke Innovasjon Norge noen bemerkninger til utkastet.

4. Kommentarer til endringer i lov om offentlige anskaffelser

Avslutningsvis ønsker Innovasjon Norge å påpeke forslag til endringer i lov om offentlige anskaffelser som er både uhensiktsmessig og uheldig for Innovasjon Norge.

Det fremkommer av forslaget, jf. § 7 b. Taushetsplikt og § 7 c. Habilitet, at i de tilfeller forvaltningsloven ikke direkte kommer til anvendelse, så «gjelder forvaltningsloven tilsvarende».

Innovasjon Norge er et særlovsselskap og lov om Innovasjon Norge (LOV-2003-12-19-130) regulerer selskapets virksomhet. Det følger eksplisitt av lov om Innovasjon Norge § 6 at forvaltningsloven ikke gjelder for Innovasjon Norge:

«§ 6. Forholdet til annen lovgivning

Forvaltningsloven gjelder ikke for selskapet, heller ikke når det treffer enkeltvedtak på vegne av staten.»

Lov om Innovasjon Norge innehar både en taushetsbestemmelse, jf. § 27 og en bestemmelse om habilitet, jf. § 25 som gjelder for hele selskapets virksomhet. Etter Innovasjon Norges oppfatning tilsier lex specialis-prinsippet at lov om Innovasjon Norge vil gjelde for selskapets virksomhet – også ved offentlige anskaffelser.

For å forhindre usikkerhet knyttet til dette, foreslås en presisering av §§ 7 b og 7 c:

Der forvaltningsloven ikke kommer direkte til anvendelse, gjelder forvaltningsloven § 13 tilsvarende, såfremt oppdragsgivers virksomhet ikke er underlagt særskilt lovgivning hvor habilitet er regulert.

Der forvaltningsloven ikke kommer direkte til anvendelse, gjelder forvaltningsloven § 13 tilsvarende, såfremt oppdragsgivers virksomhet ikke er underlagt særskilt lovgivning hvor taushetsplikt er regulert.

Innovasjon Norge stiller seg til disposisjon dersom det er ønskelig med utfyllende informasjon.

Med vennlig hilsen
for Innovasjon Norge

Beatrice Pignatel
Advokat